

Przedmiot: REHABILITACJA SEKSUALNA

I. Informacje ogólne

Jednostka organizacyjna	Wydział Rehabilitacji Katedra Psychospołecznych Podstaw Rehabilitacji Kierownik: prof. A. Przytуска-Fischer
Nazwa przedmiotu	Rehabilitacja seksualna
Kod przedmiotu	FII- 26
Język wykładowy	Polski
Rodzaj modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny)	Obowiązkowy
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia)	II stopień
Rok studiów	II
Semestr	1
Liczba punktów ECTS	2
Imiona i nazwiska wykładowców	dr hab. prof. AWF Zbigniew Lew-Starowicz Dr Aneta Długołęcka
Program (programy) studiów, w którym realizowany jest przedmiot	Fizjoterapia
Sposób realizacji zajęć (stacjonarny, uczenie się na odległość)	Stacjonarny
Wymagania dodatkowe i wstępne	Wymagania wstępne. Przed przystąpieniem do modułu student posiada wiedzę z zakresu: Przed przystąpieniem do modułu student posiada wiedzę z zakresu: ✓ Anatomii i fizjologii ✓ Psychologii ✓ Pedagogiki ✓ Socjologii ✓ Etyki ✓ Psychosomatyki i psychoterapii

II. Informacje szczegółowe

Cele przedmiotu

C1	Poznanie zaburzeń seksualnych wiążących się z różnymi schorzeniami i typami niepełnosprawności.
C2	Przygotowanie studenta do realizacji zadań z zakresu promocji zdrowia seksualnego i reprodukcyjnego oraz profilaktyki w tym zakresie.
C3	Przygotowanie studenta do oceny sprawności funkcjonalnej w zakresie seksualności i prokreacji osób z różnymi typami niepełnosprawności oraz planowania działań mających na celu poprawę tej sprawności.
C4	Kształcenie praktycznych umiejętności rozmowy z pacjentami o ich zaburzeniach seksualnych.
C5	Przygotowanie studenta do planowania i realizacji procesu rehabilitacji medycznej i psychospołecznej w obszarze seksualności osób w zależności od typu niepełnosprawności, płci i wieku oraz dobierania adekwatnych metod wsparcia.
C6	Kształcenie praktycznych umiejętności w stosowaniu metod rehabilitacji seksualnej dostosowanych do specyfiki pracy fizjoterapeuty.

Efekty kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych dla przedmiotu

Efekt kształcenia kierunkowy	Efekty kształcenia dla przedmiotu	Odniesienie do celów	Odniesienie do efektów obszarowych
Wiedza			
K_W03; Posiada wiedzę na temat określonej grupy leków stosowanych w zabiegach fizykoterapeutycznych w różnych jednostkach chorobowych.	<ol style="list-style-type: none"> Zna kierunki rozwoju rehabilitacji seksualnej i aktualne metody leczenia farmakologicznego zaburzeń seksualnych. Potrafi rozpoznawać zaburzenia seksualne wymagające kontaktu z lekarzem i stosowania leczenia farmakologicznego. Rozpoznaje zależności pomiędzy zaburzeniami seksualnymi, a zaburzeniami psychicznymi i neurologicznymi, kardiologicznymi, diabetologicznymi. Opisuje wpływ stosowanych leków i przeciwwskazania do ich stosowania, a także rozumie wpływ środków farmakologicznych (inhibitorów fosfodiesterazy typu 5, inhibitorów selektywnych serotoniny) na zaburzenia seksualne. 	C3 C5 C6	M2A_W07
K_W04; Posiada podstawową wiedzę z zakresu pedagogiki specjalnej w procesie kształcenia i wychowywania osób niepełnosprawnych	<ol style="list-style-type: none"> Rozumie rolę fizjoterapeuty w leczeniu zaburzeń seksualnych i konieczność interdyscyplinarnego działania w tym zakresie. Zna fazy rozwoju psychoseksualnego i potrafi określić podstawowe wyznaczniki zdrowia seksualnego i reprodukcyjnego. Zna prawa pacjenta związane z poszanowaniem intymności i godności. 	C3 C4 C5	M2A_W01 M2A_W04

	<p>4. Potrafi dokonać diagnozy poziomu rozwoju psychoseksualnego i proponować metody wsparcia i modelowania zachowań seksualnych.</p> <p>5. Analizuje seksualność osób z niepełnosprawnością intelektualną z uwzględnieniem kategorii płci i dorosłości, rozpoznaje postawy paternalistyczne.</p>		
<p>K_W07; Posiada znajomość topografii, budowy i funkcji: szczegółowo - układu ruchu i układu nerwowego (z narządami zmysłów) oraz ogólnie - układów: krążenia, oddechowego, pokarmowego, moczowo-płciowego, gruczołów dokrewnych.</p>	<p>1. Opisuje anatomię i fizjologię układu płciowego, mechanizm erekcji i ejakulacji, piętra popędu seksualnego i zaburzenia funkcji seksualnych u kobiet i mężczyzn.</p> <p>2. Diagnozuje zaburzenia erekcji i ejakulacji, rozpoznaje ich etiologię i bariery w leczeniu.</p> <p>3. Rozpoznaje specyfikę zaburzeń seksualnych w neurologii, u pacjentów z SM, po udarach, z chorobą Alzheimera, z padaczką, w onkologii, kardiadiabetologii, nefrologii.</p> <p>4. Potrafi dokonać analizy procesu somatognozji, budowania schematu i obrazu ciała u osób z niepełnosprawnością ruchową oraz diagnozy odczuć fantomowych i zaburzeń czucia.</p> <p>5. Opisuje podstawowe zagadnienia z zakresu zdrowia reprodukcyjnego u osób z różnymi typami niepełnosprawności: opiekę ginekologiczną pacjentek niepełnosprawnych, metody pozyskiwania nasienia (biopsja jąder, elektorstymulacja), zapłodnienie in vitro,</p> <p>6. Charakteryzuje typy pęcherza neurogennego, metody wyrabiania automatyzmu pęcherza, cewnikowanie, rodzaje wkładek, trening wypróżniania, problemy seksualne wynikające z utraty kontroli czynności fizjologicznych, metody leczenia.</p>	<p>C1 C2 C3 C5 C6</p>	<p>M2A_W02</p>
<p>K_W8; Zna objawy i interpretuje zmiany patologiczne w różnych schorzeniach oraz zaburzeniach strukturalnych wywołanych chorobą, urazem, lub inną formą niepełnosprawności dla potrzeb diagnostyki funkcjonalnej oraz</p>	<p>1. Zna objawy i interpretuje zaburzenia erekcji i ejakulacji, hypolibidemię, zaburzenia podniecenia seksualnego, zaburzenia orgazmu oraz zaburzenia bólowe w neurologii, u pacjentów z SM, po udarach, z chorobą Alzheimera, z padaczką, w onkologii, kardiadiabetologii, nefrologii.</p> <p>2. Charakteryzuje typy pęcherza neurogennego, metody wyrabiania automatyzmu pęcherza, cewnikowanie, rodzaje wkładek, trening wypróżniania,</p>	<p>C1 C3 C4</p>	<p>M2A_W03 M2A_W05</p>

<p>wykonywania zabiegów fizjoterapeutycznych</p>	<p>problemy seksualne wynikające z utraty kontroli czynności fizjologicznych. 3. Opisuje diagnozę seksuologiczną i wywiad z pacjentem z określonym schorzeniem, urazem lub inną formą niepełnosprawności z uwzględnieniem jego płci, poszanowaniem intymności, ustalaniem granic bezpiecznego dystansu, używaniem poprawnego słownictwa, poradnictwem i dobieraniem odpowiednich metod rehabilitacji medycznej i psychospołecznej.</p>		
<p>K_W09; Posiada szczegółową wiedzę z zakresu metrologii diagnostyki funkcjonalnej oraz doboru badań diagnostycznych i funkcjonalnych do oceny stanu pacjenta na potrzeby wykonywania zabiegów z zakresu fizjoterapii i w ramach specjalności</p>	<p>1. Analizuje i rozpoznaje zaburzenia seksualne w seksuologii, neurologii, kardiodiabetologii, nefrologii, onkologii. 2. Zna metody diagnozowania i leczenia płodności u osób z różnymi schorzeniami: opieka ginekologiczna pacjentek niepełnosprawnych, metody pozyskiwania nasienia (biopsja jąder, elektrostymulacja), zapłodnienie in vitro. 3. Dokonuje analizy funkcjonalnej zaburzeń seksualnych kobiet i mężczyzn z różnymi typami niepełnosprawności pod kątem diagnostyki i zastosowania metod rehabilitacji seksualnej (treningowe, psychologiczne, farmakologiczne, z zastosowaniem aparatury: elektrostymulacja, stymulacja, pompy próżniowe, iniekcje, protezy) 4. Analizuje sprawność osób powyżej 60 r. ż, powiązanie problemów seksualnych z innymi schorzeniami i proponuje działania z zakresu profilaktyki zaburzeń.</p>	<p>C1 C2 C3 C5 C6</p>	<p>M2A_W03 M2A_W07</p>
<p>K_W12; posiada wiedzę na temat społecznych i psychologicznych uwarunkowań w pracy z osobami ze specjalnymi potrzebami z uwzględnieniem wieku, płci i rodzaju niepełnosprawności.</p>	<p>1. Rozumie rolę fizjoterapeuty w leczeniu zaburzeń seksualnych, inicjuje nawiązywanie kontaktu z pacjentem i dostrzega konieczność współpracy ze specjalistami z innych dziedzin. 2. Zna fazy rozwoju psychoseksualnego, jego zakłócenia i podstawowe przejawy seksualności dziecięcej. 3. Rozpoznaje zakłócenia rozwoju psychoseksualnego, potrafi zdiagnozować poziom tego rozwoju, wybrać metody wsparcia, dokonać analizy pracy terapeutycznej z rodziną i problemów partnerskich. 4. Rozumie zasady etyczne obowiązujące w</p>	<p>C1 C4 C5 C6</p>	<p>M2A_W04</p>

	<p>seksuologii, pojęcie intymności i praw pacjenta, dostrzega i rozpoznaje przejawy nadużyć i wykorzystywania seksualnego.</p> <p>5. Uwzględnia różnice w programowaniu rehabilitacji psychospołecznej wynikające z płci, wieku, orientacji seksualnej pacjenta.</p> <p>6. Analizuje przyczyny psychogenne zaburzeń seksualnych, bariery w leczeniu i reakcje partnerki/partnera na zaburzenia seksualne.</p> <p>7. Rozumie specyfikę zaburzeń seksualnych w psychiatrii, onkologii, kardiodiabetologii.</p> <p>8. Uwzględnia kategorię płci i dorosłości w analizie rozwoju psychoseksualnego osób z niepełnosprawnością intelektualną, rozpoznaje postawy paternalistycznych, potrafi zaproponować sposoby modelowania zachowań seksualnych.</p> <p>9. Rozumie i opisuje proces budowania schematu i obrazu ciała u osób z niepełnosprawnością ruchową, problemy psychologiczne osób po amputacjach, relacje partnerskie osób z widoczną niepełnosprawnością ruchową.</p> <p>10. Zna i opisuje problemy seksualne pacjentów z chorobami nowotworowymi (choroba nowotworowa jąder, gruczołu krokowego, piersi), problemy psychologiczne, partnerskie i seksualne.</p> <p>11. Zna i opisuje problemy seksualne kobiet i mężczyzn (diagnostyka, metody rehabilitacji seksualnej: treningowe, psychologiczne, farmakologiczne, z zastosowaniem aparatury) oraz potrafi zaplanować proces rehabilitacji psychospołecznej uwzględniając specyfikę schorzenia, niepełnosprawności, płci i wieku pacjenta.</p> <p>12. Analizuje związki osób z różnymi typami niepełnosprawności (poszukiwanie i wybór partnera, problematyka nadużyć seksualnych, problemy seksualne i partnerskie, relacje społeczne) i potrafi zaproponować różne formy wsparcia.</p>		
<p>K_W13; posiada wiedzę z zakresu elementów metod psychologii klinicznej i psychoterapii oraz</p>	<p>1. Zna i potrafi uzasadnić aspekty etyczne w seksuologii, pojęcie intymności, prawa pacjenta.</p> <p>2. Rozpoznaje zakłócenia rozwoju psychoseksualnego, przejawy nadużyć i</p>	<p>C4 C5 C6</p>	<p>M2A_W04 M2A_W09 M2A_W06</p>

<p>rozwiązywaniu problemów z zakresu psychospołecznych skutków niepełnosprawności</p>	<p>wykorzystywania seksualnego i proponuje metody wsparcia, pracy terapeutycznej z rodziną i partnerem.</p> <p>3. Rozpoznaje postawy paternalistyczne personelu medycznego, rodzin i otoczenia społecznego wobec pacjentów z różnymi typami schorzeń i niepełnosprawności.</p> <p>4. Zna i rozumie problemy partnerskie i seksualne osób z widoczną niepełnosprawnością ruchową.</p> <p>5. Analizuje problemy seksualne i partnerskie pacjentów z chorobami nowotworowymi, przedstawia metody wsparcia.</p> <p>6. Analizuje problemy w związkach osób z różnymi typami niepełnosprawności i schorzeń oraz proponuje literaturę pomocniczą, broszury, ulotki, strony internetowe oraz filmy i książki edukacyjne z zakresu rehabilitacji psychoseksualnej.</p> <p>7.7. Rozumie specyfikę programowania procesu rehabilitacji psychospołecznej wynikającą z płci pacjenta.</p>		
<p>K_W17; zna i rozumie zasady funkcjonowania sprzętu stosowanego w ramach zabiegów fizjoterapeutycznych</p>	<p>1. Zna metody stosowane w rehabilitacji seksualnej.</p> <p>2. Opisuje i wyjaśnia zastosowanie elektrostymulacji w diagnostyce i leczeniu zaburzeń seksualnych w neurologii i urologii.</p> <p>3. Przedstawia zastosowanie aparatury w diagnostyce seksuologicznej kobiet i mężczyzn.</p>	<p>C3 C6</p>	<p>M2A_W07</p>
<p>K_W21; zna mechanizm oddziaływania specjalnych metod fizjoterapii</p>	<p>1. Przedstawia historię rehabilitacji seksualnej, ośrodki, pisma, kierunki rozwoju.</p> <p>2. Wyjaśnia i analizuje mechanizmy oddziaływania metod farmakologicznych, mechanicznych, fizykalnych stosowanych w rehabilitacji seksualnej u pacjentów z różnymi typami schorzeń i niepełnosprawności: w neurologii, urologii, onkologii, kardiologii, psychiatrii (elektrostymulacja, stymulacja, pompy próżniowe, iniekcje, protezy).</p> <p>3. Zna i opisuje metody z zakresu zdrowia reprodukcyjnego u osób z różnymi typami niepełnosprawności, podstawy opieki ginekologicznej pacjentek niepełnosprawnych, metody pozyskiwania nasienia (biopsja jąder, elektrostymulacja), zapłodnienie in vitro.</p>	<p>C1 C5 C6</p>	<p>M2A_W05</p>

Wydział Rehabilitacji AME Warszawa

	4. Zna i rozumie zasady indywidualnego dobierania metod edukacyjnych, psychologicznych (indywidualnych i grupowych) oraz treningowych w leczeniu zaburzeń seksualnych w zależności od płci, wieku i typu niepełnosprawności pacjenta.		
K_W24; posiada wiedzę na temat związków fizjoterapii z naukami medycznymi i naukami o kulturze fizycznej	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przedstawia historię rehabilitacji seksualnej, ośrodki, pisma, kierunki rozwoju. 2. Rozumie rolę fizjoterapeuty w leczeniu zaburzeń seksualnych, planuje współpracę ze specjalistami z innych dziedzin medycznych. 3. Zna pojęcie zdrowia seksualnego i reprodukcyjnego oraz związku pomiędzy chorobami psychicznymi, SM, udarami, chorobą Alzheimera, padaczką, nowotworami, urazami rdzenia kręgowego a zaburzeniami seksualnymi i płodności. 4. Przedstawia proces somatonozy, budowania schematu i obrazu ciała u osób z niepełnosprawnością ruchową 5. Proponuje różne formy profilaktyki zaburzeń seksualnych opartych na zmianie nawyków żywieniowych, ruchowych i poznawczych u pacjentów kardiologicznych i podeszłym wieku. 	C2 C6	M2A_W09 M2A_W10
KW_25; rozpoznaje kulturowe i religijne normy oraz tradycje, które mogą być przyczyną nieporozumienia i problematycznych sytuacji w opiece nad pacjentem ze względu na płeć, wiek, orientację seksualną i typ niepełnosprawności.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zna kierunki rozwoju rehabilitacji seksualnej na świecie. 2. Rozumie konieczność współpracy ze specjalistami z innych dziedzin medycznych. 3. Zna i potrafi uzasadnić aspekty etyczne w seksuologii, pojęcie intymności i praw pacjenta w tym zakresie. 4. Potrafi zaproponować i dobrać indywidualnie do potrzeb pacjenta literaturę pomocniczą, broszury, ulotki, strony internetowe oraz filmy i książki edukacyjne z zakresu rehabilitacji psychoseksualnej dla pacjentów z różnymi typami niepełnosprawności. 	C4 C5	M2A_W04 M2A_W06
Umiejętności			
KU_03; potrafi dobrać i zaprogramować badania diagnostyczne, wydolnościowe i funkcjonalne dla potrzeb tworzenia, weryfikacji i modyfikacji programu fizjoterapii	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozpoznaje zakłócenia rozwoju psychoseksualnego u osób z różnymi typami niepełnosprawności. 2. Obserwuje i interpretuje zmiany funkcji seksualnych i urologicznych. 3. Instruuje pacjenta i opiekunów w zakresie dobierania odpowiednich metod rehabilitacji medycznej i psychospołecznej. 	C3 C5 C6	M2A_U02 M2A_U05

dla osób z specjalnymi potrzebami	4. Używa poprawnego i zrozumiałego słownictwa z zakresu seksualności człowieka.		
K_U04; potrafi przedstawić wybrane problemy funkcjonalne pacjenta oraz możliwości stosowania fizjoterapii w formie ustnej, lub pisemnej w sposób przystępny dla odbiorców	<ol style="list-style-type: none"> 1. Interpretuje zmiany funkcji seksualnych i urologicznych u pacjentów z różnymi schorzeniami i typami niepełnosprawności. 2. Potrafi wyjaśnić zakłócenia rozwoju psychoseksualnego u dziecka z niepełnosprawnością. 3. Potrafi wyjaśnić proces budowanie schematu i obrazu ciała u osób z niepełnosprawnością ruchową, istotę odczuć fantomowych i zaburzeń czucia. 4. Używa poprawnego i zrozumiałego słownictwa z zakresu seksualności człowieka. 5. Wykorzystuje literaturę pomocniczą, broszury, ulotki, strony internetowe oraz filmy i książki edukacyjne z zakresu rehabilitacji psychoseksualnej dla pacjentów z różnymi typami niepełnosprawności. 	C3 C5 C6	M2A_U03 M2A_U05
K_U05; potrafi zaplanować proces rehabilitacji psychospołecznej zgodny z potrzebami pacjenta i zastosować zasady kontraktu terapeutycznego w pracy z pacjentem	<ol style="list-style-type: none"> 1. Potrafi zaplanować • współpracę ze specjalistami z innych dziedzin medycznych. 2. Instruuje opiekunów w zakresie zakłóceń rozwoju psychoseksualnego u dzieci z niepełnosprawnością od urodzenia. 3. Uwzględnia kategorię płci i dorosłości w procesie rehabilitacji osób z niepełnosprawnością intelektualną. 4. Rozpoznaje problemy seksualne oraz problemy partnerskie kobiet i mężczyzn z różnymi typami niepełnosprawności. 5. Stosuje zasadę indywidualizacji w nawiązywaniu kontaktu z pacjentem z poszanowaniem jego intymności, ustalaniem granic bezpiecznego dystansu, używaniem poprawnego słownictwa i dobieraniem odpowiednich metod rehabilitacji medycznej i psychospołecznej. 	C4 C5	M2A_U03 M2A_U05
K_U06; potrafi zidentyfikować uwarunkowania kulturowe, religijne i etyczne problemy pacjenta w programowaniu rehabilitacji	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozpoznaje aspekty etyczne w seksuologii, pojęcie intymności i praw pacjenta. 2. Uwzględnia uwarunkowania religijne i kulturowe w poradnictwie z zakresu zdrowia reprodukcyjnego osób z różnymi typami niepełnosprawności. 3. Uwzględnia uwarunkowania religijne i kulturowe w udzielaniu wsparcia 	C4 C5 C6	M2AU_04

	<p>psychologicznego pacjentów onkologicznych.</p> <p>4. Stosuje zasadę indywidualizacji w doborze literatury pomocniczej, broszur, ulotek, stron internetowych oraz filmów i książek edukacyjnych z zakresu rehabilitacji psychoseksualnej dla pacjentów z różnymi typami niepełnosprawności.</p>		
<p>K_U17; potrafi dostrzegać i rozpoznawać problemy psychologiczne u osób z specjalnymi potrzebami w zależności od wieku i płci oraz ocenić ich wpływ na przebieg i skuteczność rehabilitacji</p>	<p>1. Rozpoznaje fazy rozwoju psychoseksualnego, zakłócenia, przejawy seksualności dziecięcej, diagnozuje poziom rozwoju, instruuje opiekunów i informuje ich o metodach wsparcia i możliwości współpracy ze specjalistami z innych dziedzin medycznych.</p> <p>2. Uwzględnia kategorię płci, dorosłości i seksualności osób z niepełnosprawnością intelektualną w rozpoznawaniu problemów ujawniających się w procesie rehabilitacji.</p> <p>3. Obserwuje pacjentów z niepełnosprawnością od urodzenia pod kątem schematu i obrazu ciała, poziomu świadomości i akceptacji własnego ciała.</p> <p>4. Rozpoznaje psychogenne podłoże problemów seksualnych kobiet i mężczyzn z różnymi typami niepełnosprawności.</p> <p>5. Obserwuje i rejestruje relacje partnerskie i rodzinne pacjentów z niepełnosprawnością pod kątem poziomu przystosowania psychoseksualnego.</p> <p>6. Rozumie i analizuje problemy psychoseksualne pacjentów uwzględniając specyfikę ich schorzenia i niepełnosprawności, płeć i wiek.</p> <p>7. Stosuje zasady poszanowania intymności, ustalania granic bezpiecznego dystansu, używa poprawnego słownictwa w instruowaniu pacjentów i opiekunów.</p> <p>8. Odwołuje się do literatury pomocniczej, broszur, ulotek, stron internetowych oraz filmów i książek edukacyjnych z zakresu rehabilitacji psychoseksualnej dla pacjentów z różnymi typami niepełnosprawności.</p>	<p>C4</p> <p>C5</p> <p>C6</p>	<p>M2A_U09</p> <p>M2A_U10</p>
Kompetencje społeczne			
<p>K_K04; potrafi właściwie reagować na łamanie przez innych norm etyki zawodowej i nierzetelne</p>	<p>1. Uznaje potrzebę współpracy ze specjalistami z innych dziedzin medycznych.</p> <p>2. Jest świadomy aspektów etycznych w seksuologii, obowiązku poszanowania intymności i praw pacjenta, udzielania</p>	<p>C4</p> <p>C6</p>	<p>M2A_K03</p>

Wydział Rehabilitacji ANE Warszawa

wykonywanie czynności zawodowych	<p>pomocy w przypadku przemocy seksualnej i wykorzystywania.</p> <p>3. Rejestruje nadużywanie postaw paternalistycznych wobec pacjentów, w szczególności dzieci, osób z niepełnosprawnością intelektualną i osób starszych oraz potrafi reprezentować ich perspektywę i potrzeby opiekunom i członkom personelu medycznego.</p>		
K_K09 ; potrafi formułować opinie dotyczące różnych aspektów fizjoterapii uwzględniając współpracę z innymi specjalistami i pracę w zespole	<p>1. Opisuje i wyjaśnia kierunki rozwoju rehabilitacji seksualnej, rozumie potrzebę wyjaśniania problematyki związanej z seksualnością osób z różnymi typami niepełnosprawności i schorzeniami specjalistom innych dziedzin.</p> <p>2. Potrafi uzasadnić konieczność poszanowania intymności pacjenta innym specjalistom oraz członkom zespołu.</p> <p>3. Potrafi doradzić literaturę pomocniczą, broszury, ulotki, strony internetowe oraz filmy i książki edukacyjne z zakresu rehabilitacji psychoseksualnej innym specjalistom i członkom zespołu.</p>	C6	M2A_K08

Treści programowe

Treści programowe	Tytuł wykładu	Odniesienie do efektów kształcenia kierunkowych/ przedmiotowych	Odniesienie do celów przedmiotu
Wykłady			
TP1	Historia rehabilitacji seksualnej, ośrodki, pisma, kierunki rozwoju.	K_W 12/7; K_W21/1; K_W24/1,2; K_W25/1,2	C1 C2 C5 C6
TP2	Role fizjoterapeuty w leczeniu zaburzeń seksualnych, nawiązywanie kontaktu z pacjentem, współpraca ze specjalistami z innych dziedzin medycznych.	K_W12/1; K_W24/2; K_U05/1;	C1 C2 C5 C6
TP3	Pojęcie zdrowia seksualnego i reprodukcyjnego, przyczyny zaburzeń seksualnych, wpływ palenia, alkoholu, innych uzależnień, wpływ leków.	K_W07/1-3; K_W08/1; K_W24/3	C1 C2 C3 C5
TP4	Zaburzenia erekcji i ejakulacji, etiologia, przyczyny psychogenne, bariery w leczeniu, reakcje partnerki na zaburzenia seksualne partnera.	K_W03/1-3; K_W07/1-2; K_W08/1; K_W12/6; K_W17/1,2;	C1 C2 C3 C4 C5

		K_W21/2; K_W24/3,5; K_W25/2	
TP5	Hypolibidemia, zaburzenia podniecenia seksualnego, zaburzenia orgazmu, zaburzenia bólowe, reakcje partnera na zaburzenia seksualne partnerki.	K_W07/1,3; K_W08/1; K_W12/1,6,7; K_W24/2,3; K_W25/2	C1 C3 C4 C6
TP6	Zaburzenia seksualne w psychiatrii	K_W08/1; K_W13/1,2,7; K_W24/3; K_W25/2,3;	C1 C4 C5
TP7	Zaburzenia seksualne w neurologii	K_W03/2,3,4; K_W07/1-3; K_W08/1; K_W09/4; K_W17/1-3; K_W21/2; K_W24/3	C1 C3 C5 C6
TP8	Zaburzenia seksualne u pacjentów z SM, po udarach, z chorobą Alzheimera, z padaczką.	K_W08/1; K_W09/1,4; K_W13/1-3,7; K_W24/2,3;	C1 C3 C5 C6
TP9	Onkoseksuologia	K-W08/1; K_W09/1,2,3; K_W12/6,7; K_W13/1,5,7; K_W24/2,3	C1 C3 C5 C6
TP10	Kardiodiabetoseksuologia	K_W08/1; K_W09/1,3,4; K_W17/1,2,3; K_W21/2; K_W24/2,3,5	C1 C2 C3 C5 C6
TP11	Zaburzenia seksualne w nefrologii	K_W08/1,2; K_W09/1,3,4; K_W24/2,3,5	C1 C2 C5 C6
TP12	Aspekty etyczne w seksuologii, pojęcie intymności, prawa pacjenta	K_W08/3; K_W12/4,5; K_W13/1,3,7; K_W25/3; K_U05/3,4,5	C2 C4 C5
TP13	Przemoc seksualna i wykorzystywanie	K-W08/3; K_W12/4,6; K_W13/1,2,7; K_W25/2,3; K_U05/1,3,4	C1 C2 C4
TP14	Diagnoza seksuologiczna i wywiad z pacjentem.	K_W08/3; K_W09/1-4; K_W12/6,11,12,	C1 C2 C4

		K_W17/1-3; K_W25/2,3; K_U05/1,3,4	
Ćwiczenia/ zajęcia praktyczne			
TP15	Fazy rozwoju psychoseksualnego, zakłócenia, seksualność dziecięca.	K_W04/1,2,3; K_W12/1,2,5; K_W13/2; K_U05/1,2; K_U17/1; K_U03/1; K_K04/1-2; K_K09/2,3	C1 C4 C5
TP16	Zakłócenia rozwoju psychoseksualnego u osób z niepełnosprawnością od urodzenia, diagnoza poziomu rozwoju, metody wsparcia, praca terapeutyczna z rodziną, problemy partnerskie.	K_W04/1-4; K_W12/1-3; K_W13/1-3; K_W25/2,3,4; K_U03/1; K_U05/1,2,4; K_U17/1, 3-8; K_K04/1-3; K_K09/2,3	C1 C2 C4 C5
TP17	Seksualność osób z niepełnosprawnością intelektualną, kategoria płci i dorosłości, rozpoznawanie postaw paternalistycznych, diagnostyka i modelowanie zachowań seksualnych.	K-W04/3,4,5; K_W12/2,3,4,8,12 K_W13/1-3; 6; K_U05/1, 3-5; K_U03/1; K_U17/1,2,5-8; K_K/1-3; K_K09/2,3	C1 C2 C4 C5
TP18	Budowanie schematu i obrazu ciała u osób z niepełnosprawnością ruchową, problemy psychologiczne osób po amputacjach, odczucia i bóle fantomowe, relacje partnerskie osób z widoczną niepełnosprawnością ruchową	K_W07/4; K_W08/3; K_W12/9,11,12; K_W24/4 K_U04/2-5; K_U17/3,7,8; K_K 09/2,3	C1 C4 C5 C6
TP19	Anatomia i fizjologia układu płciowego, mechanizm erekcji i ejakulacji, piętra popędu seksualnego, zaburzenia funkcji seksualnych, farmakologia	K_W07/1-3; K_W08/2; K_W09/1; K_W 21/2; K-U03/2-4; K-U04/4	C1 C2 C6
TP20	Zdrowie reprodukcyjne u osób z różnymi typami niepełnosprawności, opieka ginekologiczna pacjentek niepełnosprawnych, metody pozyskiwania nasienia (biopsja jąder, elektorstymulacja), zapłodnienie in vitro.	K_W07/1,5; K_W08/3; K_W09/2,3; K_W24/3; K_U03/2-4; K_U04/1,4	C1 C2 C3 C5 C6

Wydział Rehabilitacji AMK Warszawa

TP21	Problemy seksualne pacjentów z chorobami nowotworowymi (choroba nowotworowa jąder, gruczołu krokowego, piersi), problemy psychologiczne, partnerskie i seksualne.	K_W07/3,5; K_W08/1,3; K_W12/4,5,7,10-12 K_W13/4-7; K_W21/1-4; K_W24/3; K_U04/1,4,5; K_U05/4,5; K_U17/4-8; K_K09/2,3	C1 C2 C3 C4 C5 C6
TP22	Typy pęcherza neurogennego, metody wyrabiania automatyzmu pęcherza, cewnikowanie, rodzaje wkładek, trening wypróżniania, problemy seksualne wynikające z utraty kontroli czynności fizjologicznych, metody leczenia i wsparcia psychologicznego, umiejętność nawiązania kontaktu z pacjentem	K_W07/1,6; K_W08/2,3; K_W09/1,3; K_W17/1-3; K_W21/1,2; K_U03/2-4; K_U04/1,4; K_U05/1,4,5; K_U17/6,7; K-K09/1-2	C3 C5 C6
TP23	Problemy seksualne mężczyzn z różnymi typami niepełnosprawności, diagnostyka, metody rehabilitacji seksualnej: treningowe, psychologiczne, farmakologiczne, z zastosowaniem aparatury (elektrostymulacja, stymulacja, pompy próżniowe, iniekcje, protezy).	K_W03/2-4; K_W07/1-3; K_W08/1-3; K_W12/4-8,11,12; K_W13/7 K_W17/1-3; K_W21/1-2,4; K_U03/2-4; K_U04/1,4-5; K_U05/1,4,5; K_U17/4-8; K_K09/2-3	C1 C2 C3 C4 C5 C6
TP24	Problemy seksualne kobiet z różnymi typami niepełnosprawności, diagnostyka, wsparcie psychologiczne, metody rehabilitacji seksualnej: edukacyjne, treningowe i psychologiczne, z zastosowaniem aparatury (stymulacja, elektrostymulacja).	K_W03/3; K_W08/1-3; K_W09/1-3; K_W12/4-8,11,12; K_W13/7; K_W17/1-3; K_W21/1-2,4; K_U03/2-4; K_U04/1,4-5; K_U05/1,4,5; K_U17/4-8; K_K09/2-3	C1 C2 C3 C4 C5 C6
TP25	Związki osób z różnymi typami niepełnosprawności, poszukiwanie partnera, problematyka nadużyć seksualnych, wybór partnera, problemy seksualne i partnerskie,	K_W12/4-8,10-12; K_W13/4-7; K_W25/1-4;	C2 C4 C5

Wydział Rehabilitacji AME Warszawa

	relacje społeczne.	K_U05/4,5; K_U06/1-4; K_U17/4-7; K_K04/1-2; K_K09/1-2	
TP26	Wywiad i diagnoza seksuologiczna kobiet, nawiązywanie kontaktu z pacjentką z poszanowaniem jej intymności, ustalanie granic bezpiecznego dystansu, używanie poprawnego słownictwa, poradnictwo i dobieranie odpowiednich metod rehabilitacji medycznej i psychospołecznej.	K_W09/1-3; K_W12/5,6,8,11-12; K_W13/4-7; K_W25/2-3; K_U03/2-4; K_U04/1,4; K_U05/3-4; K_U06/1-4; K_U17/4-7; K-K09/1,2	C3 C4 C5
TP27	Wywiad i diagnoza seksuologiczna mężczyzn, nawiązywanie kontaktu z pacjentem z poszanowaniem jego intymności, ustalanie granic bezpiecznego dystansu, używanie poprawnego słownictwa, poradnictwo i dobieranie odpowiednich metod rehabilitacji medycznej i psychospołecznej.	K_W09/1-3; K_W12/5,6,8,11-12; K_W13/4-7; K_W25/2-3; K_U03/2-4; K_U04/1,4; K_U05/3-4; K-U06/1-4; K_U17/4-7; K-K09/1,2	C3 C4 C5
TP28	Seksualność osób powyżej 60 r.z, powiązanie problemów seksualnych z innymi schorzeniami, profilaktyka zaburzeń, problemy psychologiczne kobiet i mężczyzn	K_W03/1-4; K_W08/1-3; K_W09/1,4; K_W12/1,4-8,10-12 K_W17.1-3; K_W21/2,4; K_W24/5 K_U03/2-4; K_U04/1,4; K-U17/6-7; K_K09/1,2	C1 C2 C3 C4 C5 C6
TP29	Literatura pomocnicza, broszury, ulotki, strony internetowe oraz filmy i książki edukacyjne z zakresu rehabilitacji psychoseksualnej dla pacjentów z różnymi typami niepełnosprawności.	K_W12/4,5,10-12; K_W13/6,7 K_W24/3,5; K_W25/4; K_U04/5; K_U05/5; K_U06/1-4; K_U17/7-8; K_K09/3	C2 C4

Planowane formy/działania/metody dydaktyczne		
Treści programowe	Metoda dydaktyczna	Odniesienie do efektów kształcenia kierunkowych/przedmiotowych
TP1, TP2, TP3, TP4, TP5, TP6, TP7, TP8, TP9, TP10, TP11, TP12, TP13, TP14	wykład informacyjny	K_W03; K_W04; K_W07; K_W08; K_W09; K_W12; K_W13; K_W17; K_W21; K_W24; K_W25; K_U05
TP15, TP16, TP17, TP18, TP19, TP20, TP21, TP22, TP23, TP24, TP25, TP28	dyskusja, wyjaśnienie, studium przypadku	K_W03; K_W04; K_W07; K_W08; K_W09; K_W12; K_W13; K_W17; K_W21; K_W24; K_W25; K_U03; K_U04; K_U05; K_U06; K_U17; K_K04; K_K09
TP26, TP27	ćwiczenia przedmiotowe, udział pacjenta w zajęciach ćwiczeniowych lub odgrywanie ról	K_W03; K_W12; K_W25; K_U03; K_U04; K_U05; K_U06; K_U17; K_K04; K_K09
TP18, TP22, TP23	pokaz z objaśnieniem, instruktaż	K_W03; K_W07; K_W08; K_W09; K_W12; K_W17; K_W21; K_U03; K_U04; K_U05; K_U17; K_K09
TP29	projektowanie i wykonanie środków dydaktycznych	K_W12; K_W24; K_W25; K_U05; K_U06; K_U17; K_K09
Środki dydaktyczne: Komputer Rzutnik multimedialny Prezentacje tematyczne Sprzęty rehabilitacyjne		

Metody i kryteria oceniania		
Efekt kształcenia dla przedmiotu	Treści programowe (TP)	Typy/ Metody oceniania D – oceniane diagnostyczne, F- ocenianie formujące, P – ocenianie podsumowujące * lub wybór z załączonej listy walidacji wyników
K_W03; K_W04; K_W07; K_W08; K_W09; K_W12; K_W13; K_W17; K_W21; K_W24; K_W25; K_U05	TP1, TP2, TP3, TP4, TP5, TP6, TP7, TP8, TP9, TP10, TP11, TP12, TP13, TP14	test + obecność na wykładach

K_W03;K_W04; K_W05;K_W06; K_W07;K_W08; K_W09;K_W12; K_W13; K_W17;K_W21; K_W24; K_W25; K_U03; K_U04; K_U05; K_U06; K_U17 K_K04; K_K09	TP15, TP16, TP17, TP18, TP19, TP20, TP21, TP22, TP23, TP24, TP25, TP26, TP27, TP28, TP29	test+ obecność na ćwiczeniach+ wykonanie środków dydaktycznych dla pacjentów
K_W03;K_W04; K_W05;K_W06; K_W07;K_W08; K_W09;K_W12; K_W17;K_W21; K_W24; K_W25; K_U03; K_U04; K_U05; K_U06; K_U17 K_K04; K_K09	TP15-TP29	udział w wolontariacie, aktywność w kole naukowym + udział w konferencji naukowej lub seminarium

*D – ocena przypadku, rozpoznanie, F – sprawdzian pisemny, dyskusja, obserwacja, P - egzamin pisemny lub wybór z załączonej walidacji wyników.

Zalecana lista lektur lub lektury obowiązkowe

Lektury obowiązkowe:

1. Długołęcka A., Lew-Starowicz (2015) Rehabilitacja seksualna w chorobach somatycznych, Leomedia, Warszawa
2. Lew- Starowicz Z. (2004) Zaburzenia seksualne w praktyce ogólnolekarskiej, Wyd. TerMedia, Poznań.
3. Bancroft J. (2011) Seksualność człowieka, Urban&Partner, Warszawa
4. Długołęcka A. (2011) Znaczenie kategorii płci w procesie rehabilitacji osób z niepełnosprawnością ruchową, w: Niepełnosprawność i Rehabilitacja, 4/2011
5. Długołęcka A. (2011) Podstawowe założenia rehabilitacji seksualnej osób z niepełnosprawnością ruchową, w: Niepełnosprawność i Rehabilitacja, 4/2011

Zalecana literatura:

1. Lew- Starowicz Z., Długołęcka A. (2008) Edukacja Seksualna, Świat Książki, Warszawa
2. Długołęcka A. (2014) Zdrowie seksualne i reprodukcyjne pacjentek z uszkodzeniem rdzenia kręgowego, w: Medical Tribune, 26.01.2011
3. Długołęcka A., Łukasiewicz M. (2011) Ocena opieki medycznej w zakresie zdrowia reprodukcyjnego i seksualnego u pacjentek z niepełnosprawnością ruchową, Przegląd Seksuologiczny, 2/2011.
4. 4. Fornalik I. (2011) Jak edukować seksualnie osoby z niepełnosprawnością intelektualną- Poradnik dla specjalistów, Wyd. Stowarzyszenia Bardziej Kochani, Warszawa.

Punkty ECTS - 1 pkt - 30 godz. pracy studenta (kontaktowych + samokształcenia)

RODZAJ ZAJĘĆ	GODZINY
Godziny kontaktowe	45
Przygotowanie do zajęć	10
Zapoznanie się z zalecaną literaturą	5
Razem = 60 godz. = 2 ECTS	

Wydział Rehabilitacji AWF Warszawa